

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/378/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7617210754
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Šalata
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7617210754.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Šalatu a sudcov JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Jána Slobodníka v právnej veci žalobcov 1) I.. Z.. I. I., X) I.. Z.. S. I. Ď., B. G. T. D., U. X. I. XXXX/XX Z. X) I.M. I., I. T. R. XXX, proti žalovanej Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, zastúpenej Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s.r.o., Košice, Bočná 10, IČO: 36 863 017, o nariadenie neodkladného opatrenia (ďalej len NO), o odvolaní žalovanej proti uzneseniu 2C/34/2017-19 z 9.6.2017 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

M e n í uznesenie tak, že návrh z a m i e t a.
Žalovanej p r i s u d z u j e náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej len súd) uznesením nariadil toto NO: I. Žalovaná je povinná zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam č.XXXXXXXXXX z 27.9.2011, záložné právo zapísané v Katastri nehnuteľností (ďalej len KN) pod V-1958/2011 z 27.10.2011, k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č.XXXX pre obec a k. ú. G. T. D., a to bytu č.XX, 5. posch., orientačné č.19, s.č.2222, bytového domu, podiel 159/10 000 na spoločných častiach, spoločných zariadeniach domu a pozemku č.6282-3325/2011, postavený na parcele registra C, parc.č.6282 o výmere 772 m² zastavané plochy a nádvoria, vo vlastníctve žalobcov v 1. a 3. rade, každý v 1/2. II. Podľa § 336 ods.1 CSP ukladá žalobcom povinnosť podať žalobu vo veci samej proti žalovanej Slovenskej sporiteľni a.s., Bratislava, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, o neplatnosť Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam uzavretej medzi spornými stranami 27.9.2011, ktoré je zapísané v KN pod V-1958/2011 k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č.XXXX pre obec a k. ú. G. Á. T. D., a to bytu č.XX, 5. posch., orientačné č.19, s.č.2222, bytového domu, podiel 159/10 000 na spoločných častiach, spoločných zariadeniach domu a pozemku č.6282-3325/2011, postavený na parcele registra C, parc.č.6282 o výmere 772 m² zastavané plochy a nádvoria, vo vlastníctve žalobcov, každý v 1/2, a to v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia o nariadení NO na Okresný súd Spišská Nová Ves. III. Žalobcovia majú nárok na plnú náhradu trov konania.

2. V odôvodnení uznesenia, o. i., uviedol čoho sa žalobcovia návrhom na nariadenie NO, doručeným mu 16.5.2017, domáhali, čím ho odôvodňovali, že výšku dlhu neskúmal, a teda nie je objektivizovaná, že pokiaľ dôjde k predaju nehnuteľnosti dobrovoľnou dražbou, toto obydlie stratia, a to navyše takým spôsobom, že nikto objektívne neposúdi na jednej strane skutočnú výšku ich dlhu a na druhej strane skutočnú hodnotu zálohu (predmetných nehnuteľností), že na preukázanie svojich tvrdení pripojili k návrhu listiny, na ktoré sa odvolávajú, a to: Zmluvu o splátkovom úvere z 27.9.2011, Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a Mandátnu zmluvu z 27.9.2011, Oznámenie o začatí výkonu záložného práva, čiastočný výpis z LV č.XXXX pre obec G. T. D., z ktorých zistil nasledovné. Žalobcovia 1,3 sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, každý v 1/2, zapísanej na LV č.XXXX pre obec a k. ú. G. T. D., a to bytu č.XX, 5. posch., orientačné č.19, s.č.2222, bytového domu, podiel 159/10 000 na spoločných častiach, spoločných zariadeniach domu a pozemku č.6282-3325/2011, postavený na parcele registra C, parc.č.6282 o výmere 772 m² zastavané plochy a nádvoria, na ktorých je na základe

Zmluvy o zriadení záložného práva z 27.9.2011 zriadené záložné právo pod V-1958/2011 z 27.10.2011. Listom z 25.4.2017 oznámila žalovaná žalobcom začatie výkonu záložného práva podľa § 151I ods.1 O. z. a pohľadávka banky sa stala splatnou v celom rozsahu 24.3.2017. Citujúc znenie § 324 ods.1, § 325 ods.1,2 písm. d/, § 329 ods.1, § 330 ods. „12“ 12 a § 336 ods.1 CSP ďalej uviedol: Účelom NO je rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov strán sporu, príp. zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci príp. ešte nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Jeho nariadenie predpokladá aspoň osvedčenie danosti práva (nároku) bez pochybností o potrebe predbežnej úpravy, pričom zásadne neprejudikovanie práva a záujmy sporných strán sú riešené v konaní vo veci samej. V komplexe teda platí, že nariadenie NO je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi stranami sporu, ak tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ak táto dočasná úprava je potrebná, aby sa v daných právnych vzťahoch medzi stranami sporu nevytvoril nenávratný stav a ak sa neprimeraným spôsobom nezasiahne do právnych vzťahov medzi stranami sporu (jedna zo strán nie je obmedzená spôsobom neprimeraným povahe veci). NO sú opatreniami s dočasným alebo trvalým charakterom, upravujú však vzťahy účastníkov iba v základnom nevyhnutnom rozsahu. Vzťahy strán sporu sú následne v úplnom rozsahu upravené rozhodnutím v merite veci. Na nariadenie NO sú kladené požiadavky vyplývajúce z ústavného práva na súdnu ochranu. Tzn., že musí mať zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle. NO pôsobí len do budúcnosti a je predbežne vykonateľné (vykonateľnosť od jeho doručenia pred jeho právoplatnosťou). Skutkový a právny stav veci sa posudzuje podľa náležitostí návrhu vyžadovaných v § 326 CSP. Súd sa v rámci konania o nariadenie NO vyrovná len s tými okolnosťami, ktoré vyplývajú z návrhu a z použiteľného, spravidla hmotného práva, čo súvisí aj s tým, že účastníci nemusia byť vypočutí a súd nie je povinný vykonávať žiadne iné dokazovanie. Aby súd mohol vyhovieť návrhu na vydanie NO, musí žalobca osvedčiť aspoň základné skutočnosti umožňujúce prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako aj nebezpečenstvo hroziacej ujmy. Okrem toho, navrhované NO by malo byť primerané zabezpečovaniu nároku a musí byť prípustné. Podľa jeho názoru žalobcovia preukázali, že právny vzťah, ktorý medzi stranami sporu existuje, si vyžaduje dočasnú úpravu vo forme NO, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. V konaní o vydanie NO je totiž nesmierne dôležité, aby účinky „predbežného“ opatrenia neprimerane nezasahovali do právnych vzťahov sporných strán. Dospel k názoru, že výkonom záložného práva dobrovoľnou dražbou by mohlo v danom prípade dôjsť k neoprávnenému zásahu do práv a právom chráneného záujmu žalobcov, ktorí napádajú stratu obydľia v prípade úspešnosti dobrovoľnej dražby. V kontexte s uvedeným je nutné zdôrazniť, že následky plynúce z NO pre žalovanú ako finančnú inštitúciu s neporovnateľným finančným zázemím a krytím a zároveň ako záložného veriteľa sú mizivé v porovnaní s reálnou hrozbou straty bývania pre žalobcov 1,2. Samotná strata bývania je jedným z najvýznamnejších zásahov do práva na rešpektovanie obydľia a každý, komu takýto vážny zásah hrozí, musí mať v podstate možnosť predložiť primeranosť takého opatrenia na súdne preskúmanie [rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESLP) č.19003/04 a č.27183/04]. V práve Európskej únie (ďalej len EÚ) predstavuje právo na obydľie jedno zo základných práv zaručených čl.7 Charty, ktoré musí vnútroštátny súd zohľadniť pri vykonávaní Smernice č.93/13/EHS. Súdny dvor EÚ v tomto smere už poukázal na dôležitosť toho, aby príslušný vnútroštátny súd mal k dispozícii predbežné opatrenia umožňujúce prerušenie, príp. zmarenie protiprávneho konania o výkone rozhodnutia týkajúceho sa nehnuteľnosti zaťaženej úverom. V uvedenom smere bolo možné prijať záver o pravdepodobnosti nároku žalobcov, ktorým sa má poskytnúť dočasná ochrana a tiež osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. V danej veci NO nie je konečným rozhodnutím, neprejudikujú sa ním práva strán čo znamená, že obsahom dočasnej úpravy obsiahnutej v NO nie je súd viazaný a v konečnom rozhodnutí môže rozhodnúť inak. Je predčasné v konaní skúmať a posudzovať, či Zmluva o zriadení záložného práva uzavretá medzi spornými stranami 27.9.2011, je alebo nie je platná. NO sa trvalo neupravia pomery strán sporu z dôvodu toho, že hrozba dobrovoľnej dražby do budúca ním nie je reálne odvrátená, nezmení sa ním ani vlastnícky vzťah žalobcov 1,3 k nehnuteľnostiam a naďalej bude existovať aj záložné právo v prospech žalovanej, ktorého výkon sa len dočasne pozastaví. S poukazom na uvedené, uložil žalobcom v súlade s § 336 ods.1 CSP povinnosť, aby v určenej lehote podali na súd žalobu vo veci samej a tak definitívne upravili pomery medzi nimi a žalovanou. Žalobcovia sú podľa § 4 ods.2 písm. b) zák.č.71/92 Zb. o súdnych poplatkoch od poplatku oslobodení, ale súdny poplatok zaplatili spolu s návrhom a ich návrhu vyhovel. Súdny poplatok z návrhu podľa položky 1 písm. c) Sadzobníka súdnych poplatkov činí 33 €. O vrátení súdneho poplatku bude rozhodnuté jeho osobitnou úpravou. Priznal žalobcom, vychádzajú z § 255 ods.1 a § 262 ods.1,2 CSP nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, čo sa týka súdneho poplatku, keďže boli v spore úspešní. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. I. Žalovaná, v súlade s príslušnými ust. CSP, podala týmto proti uvedenému uzneseniu odvolanie, ktorým ho napáda v celom rozsahu, t. j. v rozsahu I. výroku o uložení povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou, v rozsahu II. výroku o uložení povinnosti žalobcom podať žalobu o určenie neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, ako aj v rozsahu III. výroku o práve žalobcov na náhradu trov konania. Odvolanie odôvodňuje tým, že: a) súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam [§ 365 ods.1 písm. f) CSP]; b) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené [§ 365 ods.1 písm. g) CSP]; c) rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 365 ods.1 písm. h) CSP]. II. Voči napadnutému rozhodnutiu najmä namieta, že pre nariadenie NO neboli splnené základné zákonné predpoklady. Najvýraznejšie sa to prejavilo v súvislosti s požiadavkou existencie aspoň pravdepodobného práva, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ktoré právo bolo „zistené“ (úvodzovky žalovaná) bez akejkoľvek opory v tvrdeniach a osvedčeniach zo strany žalobcov. Súd môže NO vydať, iba ak je aspoň osvedčená danosť práva, t. j. vecná aktívna legitímácia žalobcu a osvedčenie, že uplatňovaný nárok nie je zjavne neopodstatnený [uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len NS SR) 4Obo 162/2008 zo 16.12.2008]. Súd sa teda musí zaoberať dôvodnosťou návrhu aj z hľadiska právneho posúdenia veci. Najmä musí identifikovať právne význačné skutočnosti a relevantné právne normy, subsumovať skutočnosti pod jednotlivé ust. právnych noriem a vyvodiť správne právne závery (napr. uznesenie NS SR 2MCdo 3/2010 z 29.7.2010). NO nie je možné vydať, ak je žalobný návrh celkom zjavne nedôvodný. Úplne rovnako sa k príslušnej požiadavke stavia aj moderná procesnoprávna veda: Cituje z publikácie Števec, M. Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, str.1106). Týchto požiadaviek si bol jednoznačne vedomý aj súd, nakoľko ich osobitne zdôraznil v odôvodnení napadnutého rozhodnutia (str.4, bod 15 - jeho znenie cituje). Je preto viac ako zarážajúce, že dospel k záveru o údajnom pravdepodobnom práve žalobcov bez toho, aby títo predniesli akékoľvek skutkové tvrdenie, ktoré by tomu zodpovedalo. Práve naopak, žalobcovia výslovne potvrdili, že porušili zmluvné podmienky zo zmluvy o splátkovom úvere z 27.9.2011, v dôsledku čoho pristúpila k vyhláseniu splatnosti úverovej pohľadávky (str.2 návrhu na nariadenie NO). Súd teda úplne ignoroval, že bola splnená jediná relevantná zákonná podmienka pre začatie výkonu záložného práva, a to existencia splatnej zabezpečenej pohľadávky, ako to vyplýva z § 151j ods.1 prvá veta, O. z. (jeho znenie cituje). Navyše, hoci žalobcovia zámerne zamlčali skutočnosti vedúce k „zosplatneniu“ (úvodzovky žalovaná) úverovej pohľadávky, 4.1.2017 boli po dlhotrvajúcom omeškaní vyzvaní na zaplatenie dlžných splátok, ktorých celková suma bola vyčíslená na 2 533,57 €. Predstavovala teda viac ako 2 000 €, čo je jediná relevantná okolnosť pre uskutočnenie dražby nehnuteľnosti. Cituje znenie § 3 ods.6 zák.č.527/02 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č.323/92 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len zák.č.527/02 Z. z.; poznámka žalovanej). Ak by teda aj súd nebral do úvahy tvrdenie samotných žalobcov o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úverovej pohľadávky, dražbu by bolo možné prípustné vykonať aj na sumu dovtedy splatných a omeškaných splátok. Je nutné úplne otvorene skonštatovať, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané výlučne na základe nasledujúceho vyhlásenia žalobcov: Navrhovatelia nemajú dostatok finančných zdrojov na vyplatenie celého úveru, a tak sa rozhodli dať predbežné opatrenie kvôli vyhláseniu dobrovoľnej dražby v zmysle zák.č.527/02 Z. z. o dobrovoľných dražbách a tak získať čas na financie a vyplatenie úveru (str.2 návrhu na nariadenie NO). Ak si aj odmyslí, že dôveryhodnosť žalobcami deklarovaného zámeru nebola osvedčená žiadnymi dôkaznými prostriedkami, predmetná okolnosť postráda akúkoľvek právnu relevanciu a nie je prípustným dôvodom pre priznanie odkladu výkonu záložného práva alebo dobrovoľnej dražby, ktoré boli navyše iniciované po dlhodobom omeškaní žalobcov v I. a II. rade, počas ktorého nikdy nevyužili príležitosť na nápravu protiprávneho stavu. Na preukázanie tvrdenej skutočnosti o výške dlžných splátok žalobcov v I. a II. rade predkladá nasledujúci listinný dôkazný prostriedok: výzva zo 4.1.2017 (pripojená v kópii ako príloha 01). III. Rovnako, v spojitosti s tou istou zákonnou požiadavkou pravdepodobného práva, namieta voči napadnutému rozhodnutiu aj, že sa vôbec nezapodieva zákonnosťou vykonaného zásahu. Súd totiž nereflektoval, že žalobcovia - domáhajúci sa uloženia jej povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva - zlyhali v tvrdení a osvedčení akejkoľvek konkrétnej skutočnosti, pre ktorú by mal byť jej výkon záložného práva vôbec neprípustný, a že konkrétnemu obsahu výroku (uloženej povinnosti) nezodpovedá vonkoncom žiadna právna úprava. Ako už uviedla, začatie výkonu záložného práva bolo reakciou na omeškanie žalobcov v I. a II. rade s plnením hlavného záväzku na splatenie úveru zo zmluvy o splátkovom úvere z 27.9.2011. Prvotnou a jedinou príčinou začatia výkonu záložného práva bolo teda protiprávne správanie žalobcov, ktorí porušili zmluvné podmienky uzavretej zmluvy o splátkovom úvere. Zmyslom rozhodujúcej

právnej úpravy záložného práva nie je zvýhodňovať dlžníkov, a to ani keď sú spotrebiteľmi, ale privodiť uhradzovaciu funkciu výkonom zabezpečovacieho prostriedku. Za tejto situácie jej nemôže byť nijako na ujmu, že sa rozhodla pristúpiť k uplatneniu svojej splatnej pohľadávky, a to realizáciou uhradzovacej funkcie zriadeného zabezpečovacieho práva. Chce však najmä akcentovať, že nariadeným NO došlo k porušeniu požiadavky zákonnosti ako jednej z vedúcich požiadaviek ústavného poriadku SR, vyjadrenej v čl.2 ods.2 a ods.3 Ústavy SR (jeho znenie cituje). Zák. výslovne priznáva záložnému veriteľovi možnosť výkonu záložného práva - už zmienený § 151j ods.1 O. z. (jeho znenie cituje). V konkrétnom prípade žalobcov pristúpila k jeho výkonu prostredníctvom dobrovoľnej dražby v zmysle zák.č.527/02 Z. z. Zdôrazňuje, že v spotrebiteľských právnych vzťahoch sa jedná o kogentne preferovaný a vyžadovaný spôsob výkonu záložného práva - § 53 ods.10 O. z. (jeho znenie cituje). Zákaz výkonu záložného práva, ako vyplýva z nariadeného NO, ju preto ako záložného veriteľa a subjektu zabezpečovacieho právneho vzťahu fakticky zbavil oprávnenia vykonať záložné právo prostredníctvom dražby (odňal jej zák. výslovne priznané právo), a je preto nepripustným a neústavným popretím zákonnej úpravy (ide o zásah contra legem). Jedná sa o rovnako neprijateľnú a absurdnú situáciu, ako keby súd NO zakázal osobe v postavení predávajúceho z kúpnej zmluvy vymáhať pohľadávku na zaplatenie kúpnej ceny. Vonkoncom takisto neobstojí prístup žalobcov, akoby iniciovaný výkon záložného práva predstavoval nejaký svojvoľný, jednostranný zásah do ich vlastníckeho práva. Voľba konkrétnych majetkových hodnôt ako zálohu nebola predsa na jej strane. Bola to žalobkyňa v III. rade a právny predchodca žalobcu v I. rade, ktorí ponúkli vlastnený byt ako zábezpeku za úverový záväzok, čoho výsledkom bolo uzavretie zmluvy o zriadení záložného práva s jednoznačnou úpravou vzájomných práv a povinností. Samotní záložcovia sa obmedzili vo svojom vlastníckom práve, čo sa udialo na základe výslovnej právnej úpravy obsiahnutej v O. z. (čl.13 ods.2 Ústavy SR). Právna možnosť speňazenia zálohu formou dobrovoľnej dražby sa vždy odvíja od predchádzajúceho vôľového úkonu vlastníka (záložná zmluva), ktorý dáva súhlas na budúce speňazenie svojho určitého majetku určitým spôsobom regulovaným právom. Záložca sa ním dobrovoľne zaväzuje, že v prípade, ak nebude zabezpečená pohľadávka uhradená riadne a včas, strpí speňazenie zálohu v rámci výkonu záložného práva, čoho dôsledkom je nevyhnutne nadobudnutie vlastníckeho práva vydražiteľom, to jest subjektom odlišným od záložcu (§ 27 ods.1 zák.č.527/02 Z. z.). Následný výkon záložného práva nie je ničím iným ako privodením (od počiatku prítomnej) uhradzovacej funkcie tohto zabezpečovacieho prostriedku. Pritom rozhodujúcim dôvodom, prečo dôjde k jej uplatneniu, je porušenie povinností dlžníka zo zabezpečeného záväzkového vzťahu, spravidla v podobe omeškania so splnením peňažného záväzku. Ak za týchto okolností dôjde k zásahu verejnej moci v podobe NO, jedná sa o zvýhodnenie, uprednostnenie subjektu konajúceho protiprávne (omeškanie) oproti subjektu, ktorý sa normatívne aprobovaným spôsobom domáha svojho práva. Rovnocoene poukazuje, že ústavný poriadok SR neupravuje žiadne osobitné právo na obydlie. Ústava SR chráni výlučne nedotknuteľnosť obydlia (ochrana súkromia v priestorovej dimenzii), čo je absolútne odlišná právna kategória (cituje znenie jej čl.21 ods.1,3). Zo žiadnej z ústavnoprávnych a medzinárodných noriem teda nie je možné dovodiť existenciu inštitucionálnej garancie, ktorá by vytvárala právo - garanciu na zotrvanie v určitom obydlí (bližšie napr. Wagnerová, E. a kol.: Listina základných práv a slobod. Komentár. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2012, s.331). K rovnakým záverom dospel pri interpretácii čl.8 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd aj ESLP, podľa ktorého efektívna ochrana súkromného života nemôže ísť tak ďaleko, aby zaisťovala každej rodine vlastný domov (napr. Velosa Barreto proti Portugalskej republike, rozsudok komory ESLP z 21.11.1995, sťažnosť č.18072/91, bod 24, alebo Chapman proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok veľkej komory ESLP z 18.1.2001, sťažnosť č.27238/95, bod 99). Fakt, že sa prípadne jedná o obydlie niektorého zo žalobcov, nemôže teda sám osebe predstavovať prekážku platného zriadenia záložného práva ani jeho následného výkonu. Navyše, súd založil svoje rozhodnutie na okolnosti týkajúcej sa obydlia bez toho, aby sa jej dovolávali samotní žalobcovia, a v situácii absencie akéhokoľvek relevantného osvedčenia, že byt, ktorého sa týka nariadené NO, je obydľím ktoréhokoľvek zo žalobcov. Aj keď totiž v konaní o nariadení NO nie je potrebné vykonávať dôkazy ako v konaní vo veci samej, predpoklady pre jeho nariadenie musia byť aspoň osvedčené, najmä podľa obsahu listín pripojených k návrhu alebo dodatočne priložených (napr. uznesenie NS SR 5Cdo 65/2010 z 8.7.2010, uznesenie NS SR 3Cdo 149/2010 z 5.8.2010). NO nemožno predsa nariadiť len na základe tvrdení žalobcu; púhe tvrdenie je potrebné za každých okolností vyhodnotiť ako neosvedčené a nepriznať mu žiadnu procesnú relevanciu (napr. uznesenie NS SR 6MCdo 5/2012 z 28.11.2012 (cituje z jeho odôvodnenia). Žalobcovia však na osvedčenie faktu, že príslušný byt je ich obydľím, nepredložili vonkoncom žiaden dôkazný prostriedok, pričom žalobkyňa v III. rade dokonca uviedla v návrhu na nariadenie NO úplne inú adresu trvalého pobytu. IV. Za úplné neobhájiteľné napokon považuje uloženie povinnosti žalobcom, aby sa žalobou vo veci samej domáhali určenia neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva k

nehnuteľnostiam z 27.9.2011, ktoré našlo svoje vyjadrenie vo výroku II. napadnutého rozhodnutia. Ak aj odhliadne od viacerých problematických aspektov takého prístupu - procesná neprípustnosť žaloby o určenie neplatnosti právneho úkonu v zmysle § 137 písm. d) CSP, zahrnutie žalobkyne v II. rade medzi osoby, ktoré majú podať žalobu, hoci nebola zmluvnou stranou zmluvy o zriadení záložného práva, ani nie je (spolu)vlastníčkou založeného bytu - jeho zásadná právna nesprávnosť spočíva v totálnej absencii akejkoľvek iniciatívy alebo zámeru žalobcov smerujúcej k spochybneniu platnosti príslušnej zmluvy. Opätovne prízvukuje, že sami výslovne priznali porušenie povinností splácať úver, a podaný návrh odôvodnili výlučne snahou „získať čas“ (úvodzovky žalovaná) na jej dodatočné splnenie. Nepredniesli však vonkoncom žiadne tvrdenie, ktorého obsahom by bola námietka voči zmluve o zriadení záložného práva, ani nedeclarovali vôľu domáhať sa jej prieskumu v „hlavom“, nachádzacom konaní. Ak za týchto okolností súd, odvolajúc sa na § 336 ods.1 CSP, zaviazal žalobcov na žalobný úkon, predmetom ktorého má byť určenie neplatnosti predmetnej zmluvy, nemá inú možnosť než označiť také počínanie ako svojvôľu postrádajúcu akúkoľvek oporu v normatívnej úprave i doterajšom procesnom vývoji. VI. V nadväznosti na uvedené skutočnosti navrhuje zmeniť uznesenie a to tak, že návrh na nariadenie NO sa zamietne v celom rozsahu a zaviazu sa žalobcovia na spoločnú a nerozdielnú náhradu trov konania o návrhu na NO v rozsahu 100 %.

4. Žalobca v 1.rade v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol: I. Odvolanie nie je dostačujúce, pretože sa chceli so žalovanou (ďalej len banka; poznámka žalobcu v 1.rade) dohodnúť o znížení splátok na určitú dobu, z dôvodov ich neočakávanej finančnej krízy. Vyzývali banku 2 x a domáhali sa na minimálnych splátkach, čo je asi 50 € mesačne. Banka odpovedala záporne, napriek tomu ich vyzývala, aby vyplatili čiastku 2 745, 37 € naraz, alebo v období 3-4 „mesiacoch“, čo samozrejme nebolo reálne. Toto konanie banky považuje za premyslený krok k dobrovoľnej dražbe, aby ich zbavila obydliá, vyhodila na ulicu a samozrejme úver by bol zaplatený. II. Počiatkový úver v banke bol 80 000 €, po niekoľkých rokoch ho znížili na cca.: 40 000 € a to tým, že predali nehnuteľnosť a vyplatili asi polovicu úveru, čo znamená, že boli dobrými klientmi banky, splátky platili načas a nastal jeden problém, ktorý chceli riešiť a banka to zamietla. Domáhala sa peňazí, napriek tomu, že vedela o skutočnosti, že nie sú tak finančne „vybavení“, aby splatili pohľadávku naraz alebo vyplatili celý úver. III. Žalobkyňa v III. rade uviedla inú adresu trvalého pobytu z dôvodu, že je majiteľkou 1/2 nehnuteľnosti na Triede 1. mája 2222/19, č. bytu: 13, posch.: 5, Sp. Nová Ves, a trvalý pobyt má inde ako je adresa nehnuteľnosti. Samozrejme musela byť v rade ako majiteľ nehnuteľnosti, pretože banka vyzývala aj ju na zaplatenie pohľadávky, pričom nefigurovala na úverovej zmluve. IV. Úverová zmluva bola podpísaná medzi bankou a žalobcami v I. a II. rade. Banka mala výlučne komunikovať s týmito 2 žalobcami a nie so žalobkyňou v III. rade. Vyvolávali v nej len zbytočný stres. Vyzývať človeka, ktorý ani nepodpísal úver a domáhať sa od neho peňazí je absurdné a neetické, aj vzhľadom k tomu, že je to dôchodca. V. Na uvedené skutočnosti navrhuje nezmeniť uznesenie a to tak, že návrh na nariadenie NO nezamietne v celom rozsahu a zaviazuje žalovanú na spoločnú a nerozdielnú náhradu trov konania o návrhu na NO v rozsahu 100 %.

5. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 CSP - na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP a zistil, že neboli splnené podmienky na potvrdenie (§ 387 ods.1 CSP) uznesenia, ani na jeho zrušenie (§ 389 CSP), preto ho, podľa § 388 CSP, zmenil tak, že návrh na nariadenie NO zamietol.

6. V prejednávaní veci súd dospel k nesprávnemu právnomu záveru, že boli splnené predpoklady pre nariadenie navrhovaného NO.

7. Právna úprava síce výslovne neupravuje, ako má súd postupovať pri zisťovaní skutkového základu pre vydanie NO, avšak § 329 ods.1 CSP dáva zreteľne najavo, že nemôže ísť o dokazovanie v plnom rozsahu. Konštantná judikatúra súdov vyjadruje, že subjekt domáhajúci sa vydania NO musí osvedčiť dôvody na jeho vydanie, t.j. potrebu dočasnej úpravy pomerov strán sporu alebo obavu o ohrozenie budúceho výkonu súdneho rozhodnutia, dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Medzi osvedčením a dokázaním nejakej skutočnosti je rozdiel, ktorý odlišuje mieru zisťovania skutkového stavu pri vydávaní uznesenia o NO a rozsudku. Dokazovanie pred rozhodnutím o návrhu na NO nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. To je pojmovovo vylúčené. Staršia legislatíva a teraz náuka toto dokazovanie preto označuje výrazom osvedčenie alebo osvedčovanie. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na NO. Pri ich zisťovaní neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takéhoto postupu je, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvýš (vysoko) pravdepodobné. Aj v konaní o vydaní NO súd postupuje v súčinnosti so stranami sporu tak, aby

ochrana práv bola rýchla a účinná a aby sa skutočnosti, ktoré sú medzi nimi sporné, spoľahlivo zistili. Použitie týchto zásad je však primerané a limitom je dosiahnutie účelu NO. Tieto zásady sa neuplatňujú v celej šírke, ale s dôrazom na rýchlosť ochrany práv a spoľahlivosť tvrdení strany sporu na úrovni osvedčenia (spravdepodobnenia) skutočností, ktoré sú rozhodujúce pre záver o potrebe a nevyhnutnosti nariadenia NO (Uznesenie NS SR 6MCdo 5/2012 z 28.11.2012).

8. Žalobcami v návrhu na nariadenie NO uvedené skutočnosti nie sú osvedčením potreby a nevyhnutnosti nariadenia navrhovaného NO.

9. Aj na základe skutočností uvedených v odvolaní, bol urobený záver, že nie sú splnené podmienky pre nariadenie navrhovaného NO.

10. Ako už bolo uvedené (a to aj samotným súdom), žalobca domáhajúci sa vydania NO musí osvedčiť dôvody na jeho vydanie, t.j., o. i., aj - a predovšetkým - dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana.

7. Žalobcovia v návrhu nijako nespochybňujú výšku svojho dlhu, preto ju nebolo potrebné skúmať a objektivizovať.

8. Rovnako tak žalobcovia v návrhu neuvádzajú žiadnu skutočnosť opodstatňujúcu pravdepodobnosť záveru o neplatnosti Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam z 27.9.2011.

9. Súdny dvor EÚ - ako to súd pripomína - poukázal na dôležitosť toho, aby príslušný vnútroštátny súd mal k dispozícii predbežné (teraz neodkladné) opatrenie umožňujúce prerušenie, príp. zmarenie nie akéhokoľvek konania o výkone rozhodnutia týkajúceho sa nehnuteľnosti zaťaženej úverom, ale iba protiprávneho konania, avšak žalobcovia neuviedli nič, čo by mohlo viesť k záveru, že realizácia oprávnení žalovanej, vyplývajúcich jej zo Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam z 27.9.2011, by bolo z jej strany protiprávnym konaním.

10. Podľa § 396 ods.1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

11. Podľa ods.2 cit. ust. ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

12. Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

13. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

14. Žalovaná mala v konaní plný úspech, preto jej bola priznaná náhrada jeho trov v plnom rozsahu.

15. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.